

**НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА БЕОГРАДА
У 2023. ГОДИНИ**

фебруар, 2024.

Годину 2023. у раду Културног центра Београда обележили су годишњица Дворане Културног центра Београда и награда *Europa Cinemas*. У оквиру програма обележавања 60 година континуираног рада биоскопа покренут је нови фестивал – *Међунаордни фестивал неснимљеног филма*, приређена поставка у Филмској галерији посвећена историјату ДКЦ-а и промовисан нови визуелни идентитет. У децембру ДКЦ је добио награду за биоскоп са најбољим програмом у Европи за 2023. од стране мађународне мреже биоскопа *Europa Cinemas*.

Садржај

Ликовни програм
Награда Лазар Трифуновић
Колекција „Октобарски салон“
Међународна сарадња
Градске манифестације – 60.Октобарски салон (припремна година)
Програм архитектуре
Књижевно-трибински програм
Музички програм.
Филмски програм
Едукативни програм
Односи с јавношћу
Издавачка делатност
Београдски излог
Програми у простору на Цветном тргу

ЛИКОВНИ ПРОГРАМ

Уредница ликовног програма: Светлана Петровић, кустоси Јана Глигоријевић (до краја 2023.) и Владимир Бјеличић

Изложбе у 4 галеријска простора / и ван простора КЦБ – 29 изложби

	ТЕРМИНИ	ЛИКОВНА ГАЛЕРИЈА	ГАЛЕРИЈА АРТТЕТ Уметнички директор Срђан Вељовић	ГАЛЕРИЈА PODROOM	ФИЛМСКА ГАЛЕРИЈА	ДРУГИ ПРОСТОРИ
1.	26. 1 – 5.3.	Критичари су изабрали Од/до уживања, кустоскиња Маја Станковић	Јована Димитријевић	Игор Симић - На вези, безвезе	Филмски плакати 1980 – 1989 у сарадњи са Филмским центром Србије	
2.	16. 3 –24.4.	Омнибус-Изолатија . Свежана Нена Скоко, Ивана Ивковић, Ивана Попов	Соња Белош Никола Гајић	Нели Ружић – Временски пејзаж		
3.	11.5 –18.6.	БИНА – Београдска интернационална недеља архитектуре	Милан Добрић и Биљана Добрић Милена Петровијевић	Откопавање Колекције - избор радова из Колекције Октобарски салон		Вук Ђосић – Београдски излог 25.5.
4.	29.6 - 6.8.	Немања Николић, Будућност из почетка	Дејан Голић Радован Настип Борис Бурић	Катарина Петровић Огледи о нули.		Lovely Days – Брач (Хрватска)– програм пројекција Колекција ОС и Здјелар (изложба)
5.	31. 8- 24.9.	Станко Гангрчин, Yigowave	Дина Тајић Ирфан Личина	Рафаела Криспино / Елена Маци – Природа, женски род множине Кулоскиња: Адриана Рисполи		Милов Томић, Одломци (изложба) Цветни трг)
6.	5.10 – 12. 11.	Милица Лукић, Мирослав Перковић- Конверзије	Душка Миладиновић Јована Семиз	Art & Science – у сарадњи са Центром за промоцију науке – и - Могућности предела		Даринка Поп- Митић – мурал КЦБ
7.	23.11.-31.12	Владимир Перић – Намењено, замењено	Матија Бјелић, Драгана Вујовић Мићић, Милица Кнежевић, Милица мацановић, Владимир Опсеница, Марко Петровић, Александра Стојановић, Лука Стојановић	Катарина Здјелар – Граничне линије – Увежбавање блискости	60 година ДКЦ – нови визуелни идентитет 16 жена – у сарадњи са Шведском амбасадом (изложба)	Катарина Петровић – Display Кастиљон (Шпанија) изложба Владимир Перић – Београдск и излози (изложба)

► Ликовна галерија

Према планираном програму рада за 2023. годину у **Ликовној галерији** реализовано је седам изложби које су чиниле: самосталне презентације домаћих уметника традиционална изложба „Критичари су изабрали“ према концепцији Маје Станковић, историчарке уметности која је добитница Награде Лазар Трифуновић за 2018. годину, 19. издање међународне београдске недеље архитектуре БИНА, групна изложба Омнибус: Изолација 3 београдске уметнице, Иване Ивковић, Иване Попов и Нене Скоко о пандемијском искуству, самосталне изложбе аутора Немање Николића, Станка Гагрчина, Владимира Перића и уметничког пара који последњих 30 година живе и раде у Барселони, Милице Лукић и Мирослава Перковића; рад Савета Галерије при селектовању и конципирању програма за наредну 2024. излагачку годину, додела Награде „Лазар Трифуновић“ која се додељује за ликовну критику и теорију уметности и програм Визуелна уметност и млади, која подразумева сарадњу са младим професионалцима у конципирању и реализацији пратећих програма актуелних изложби.

Све наведене изложбе из годишњег програма Ликовне галерије: самосталне изложбе горе наведених домаћих уметника и уметница и ауторска изложба Критичари су изабрали, премијерно су представљени београдској публици и имале су добру рецепцију у стручној и широј културној јавности.

Важан сегмент професионалног деловања у КЦБ односно раду Ликовне галерије је посебно усмерен на **рад са публиком** кроз адекватне и пажљиво промишљене и обликоване интерактивне програме едукације и анимације. Последње две године са посебном пажњом конципирани су програми паралелно у простору и дигитално на друштвеним мрежама. Активно укључивање посетилаца у перципирање изложбених поставки, упознавање и едуковање из савременог визуелног стваралаштва на домаћој и интернационалној сцени кроз представљања опуса уметника у конципирање занимљивих тема о којима се говори и формата програма према узрасту и степену образовања публике са којом се ради. Поред код публике нарочито популарних стручних и тематских вођења, сусрета и разговора уметника и публике који се у галерији воде у мање формалном виду и у атмосфери непосредног дијалога. Посебна пажња је била усмерена на говорне програме конципиране кроз предавања из области којима се изложбе баве у ширем контексту и на начин на који се он рефлектује у радовима уметника.

Према евиденцији посете која се води у Ликовној галерији на дневном нивоу, просечна посећеност изложбе из редовног програма у времену до 4 недеље и више била је око 1 000 посетилаца. У протеклој години око 10.000 посетилаца пратило је изложбе и пратеће програме Ликовне галерије. Посета (10 229): Ликовна галерија - 8734; ; предавања – 240; вођење кроз изложбу 440; разговор са уметницима - 485; промоција књига Иване Ивковић и Бојана Бема- 120; радионице за децу и младе- 210

Из анализе структуре посетилаца по изложби а на за сваку изложбу јасно се основу које се води види да већину посетилаца Ликовне галерије чини старостна група преко 45 година, оба пола, као што је навећа посета забележена у времену од 15 до 18 сати.

У протеклој години видан је пораст иностране публике посебно посетиоца из Русије који су постали редовна публика како на отварањима тако и током трајања изложбе. Укупан износ за 2023. годину бележи око 10.000 посетилаца изложби и програма Ликовне галерије, у јавном простору. Овом броју свакако треба додати и бројност прегледа онлајн садржаја који је био у приближно истом нумеричком износу.

У оквиру програма ликовне галерије поред каталога изложби као редовне издавачке делатности током 2023. објављене су и две монографске књиге аутора са домаће сцене који су дугогодишњи сарадници излагачког програма Ликовне галерије.

Књига *Календар* уметника **Бојана Бема** припада оној реткој врсти уметничких издања, она је визуелни дневник који обухвата избор од 211 ауторских фотографија сликаних у дужем временском периоду од 2012. године до данас. Књига обима 256 страна у боји, објављена је ове године у издању КЦБ, уводни текст је написала Светлана Петровић, кустоскиња галерије, а дизајн урадила Исидора Николић.

Књига *Ivana Ivkovic facing Morocco* издата је у сарадњи издавачке куће *dsbooks* из Базела и Културног центра Београда. Књига је објављена у оквиру едиције *Facing* коиздавача, а покренута је с идејом и жељом да се кроз посебан серијал књига за читаоце (и гледаоце) представи, пренесе и у другачијим сазнајним перспективама отвори слика нашег света. Као пасионирани путник уметничка пракса Иване Ивковић развија се на путовањима и унутар резиденцијалних програма широм света. Обиман приватни архивски материјал сакупљан годинама и садржај је ове уметничко путописне књиге у књизи обима 368 страна у којој се налазе уводни текстови Мирослава Карића, кустоса МСУБ и Јелене Спаић, историчарке уметности..

Реализоване изложбе и програми

***Критичари су изабрали - Од/До Уживања*, ауторка изложбе Маја Станковић**

Изложба је представила рецентне радове уметника различитих генерација: концептуалне уметнике Нешу Париповића, Јована Чекића, Милију Павићевића, видео радове Драгане Жаревац, Зорице Чолић, Предрага Терзића и радове уметника Емилије Терзић и уметничког дуа Кустоски синдром (Владимир Бјеличић, Сенка Латиновић), који су извели перформанс на отварању изложбе.

Програм:

- кустосако вођење и разговор са уметницима: Јованом Чекићем, Драганом Жаревац и Зорицом Чолић (онлајн пренос);
- разговор са уметницима: Предрагом Терзићем, Емилијом Терзић, Кустоским синдромом;
- стручно вођење за студенте историје уметности у присуству професорке Јасмине Чубрило;
- стручно вођење са студентима Рачунарског факултетеа у Београду;
- стручно вођење са студентим ФМК у Београду;
- визуелно литерарна радионица са ђацима из Филолошке гимназије - осмислила и водила Јована Трифуљеско у оквиру програма Визуелна уметност и млади.

Омнибус Изолација - Ивана Ивковић, Ивана Попов, Снежана Нена Скоко

Кроз различита искуства, медије и сензуализацију уметнице су приступиле теми изолације као стању и процесу глобалне пандемијске кризе. Пратећи програм се из различитих аспеката бавио пандемијским искуством.

Програм:

- вођење кроз изложбу и разговор са уметницама;
- радионица на тему дневничким записа током падемије са ђацима из Дизајнерске школе;
- радионица са полазницима из ТЕхноарт школе у Београду;
- радионица са студентима Факултета савремене уметности у Београду коју је осмислила и водила Снежана Скоко, уметница и једна од учесница на изложби;
- промоција књиге *Ivana Ivkovic facing Morocco* са учесницима: Мирославом Карићем и Јеленом Спаић;
- PANDEMIC MUSEUMS, предавање Неле Милић, професорке у Школи за уметност и дизајн у Лондону о промишљању и функцијом културних активности и институција односно истраживањем дигиталног у музејском окружењу и стварању ресурса корисног.

БИНА – (више у одељку о Архитектури)

Немања Николић, Будућност из почетка

До сада најсложенији Николићев интермедијални пројекат *The Plot* којим се уметник представља у оквиру изложбе *Будућност, из почетка*, развијао се током протекле три године кроз дуготрајни процес постепеног и стрпљивог конституисања збирке од 5.000 цртежа секвенци и кадрова преузетих из више од стотину кинематографских остварења насталих током периода Хладног рата (1947–1989/91) у студијама великих филмских продукција *Западног света*, првенствено у Сједињеним америчким државама и Великој Британији.

Програм:

- вођење кроз изложбу и разговор са уметником;
- вођење кроз две симултано постављене изложбе у Ликовној галерији и Галерији Рима разговор са историчарком уметности Јованом Трифуљеско и Сандом Калебић (објављен на Seecult-u.);
- кусотско вођење кроз три изложбе у КЦБ.

Станко Гагрчин, Yigowave

Yigowave је представила интерактивну видео-инсталацију у којој се гледалац/учесник креће кроз дистопијски, напуштени, индустријски виртуелни простор у ком се налазе екрани са приказима музичких спотова из осамдесетих година 20. века, насталих у СФР Југославији. Изложба укључује мотиве видео-игрица које трансформише у уметничку праксу, а ефекат тога је и трансформисање посматрача, посетиоца и гледаоца у активне учеснике.

Програм:

- Разговор са уметником и вођење кроз изложбу;

- Промоција рада у формату видео игара уметника и дизајнера Петрит Ходе и разговор са уметником;
- вођење кроз три изложбе у КЦБ;
- Предавање Манојла Маварића, професора мултимедијалног одсека на Академији уметности у Новом Саду, о 50 година историје видео игара.

Милица Лукић / Мирослав Перковић, Конверзије

„Конверзије” говоре о томе где и како (уметничка) дела настају, о делности дела. Говоре о генези дела, пореклу или извору. Који су путеви у настанку и формирању дела, које су његове могућности и аспекти којима се обраћа. На изложби су представљени рецентни радови уметника који су формиран на овим просторима, а изложу у београду након 30 година од последње изложбе.

Програм:

- вођење кроз изложбу и разговор са уметницима;
- сусрет са студентима вајарства са Факултета ликовних уметности у Београду;
- предавање *What you see is What you see* - минимализам у уметности, Љубице Вујовић, сарадника истраживача на одсеку историје уметности на Филозофском факултету;
- дечија радионица за узраст од 7 до 11 година, осмислала и водила Бојана Лукић.

Намењено - замењено, Владимир Перић Талент

Изложба се састојала од две серије радова у форми порука упозорења–подсећања–забрана. Текст тих порука илустрован је једноставним цртежима, најчешће сведених на знак. Једну групу радова чинили су сигурносна упозорења намењена–преузета из фабрика и индустријског контекста. У питању су алуминијумске плоче на којима су графички – повезивањем слике и текста – представљена упозорења која, директно и непосредно, преносе поруке о потенцијалним изворима опасности.... Посебну целину чине радови из области филуменије (сакупљања кутија шибица).

Програм:

- вођење кроз изложбу и разговор са уметником;
- дечија радионица за узраст до 4 разреда основне школе, осмислила и водила Бојана Лукић;
- групна посета 6. београдске гиназије и разговор са кустосом;
- предавање УМЕТНОСТ УБЕЂИВАЊА, о графикој комуникацији у послератној Југославији предавача Слободана Јовановића, вишег кустоса у Музеју примењених уметности у Београду.

Последњи месеци у години подразумевају и интензивни рад на припремама и реализацији новог издања изложбе **Критичари су изабрали 2024**, а коју је конципирала Симона Огњановић, добитница награде Лазар Трифуновић за 2019. годину као и координација рада Жирија за Награду Лазар Трифуновић 2023, а која ће свечано бити уручена добитнику награде 14. јануара 2024, у 12 сати.

Програм **Визуелна уметност и млади** са којим смо започели пре неколико година замисљен је са циљем да осветли поједине аспекте везане за савремене уметнике на нашој сцени и теме којима

се баве али и да истовремено акценат ставе на младе стручњаке, уметнике и историчаре уметности, који ће узети учешће у програму. Један од циљева је да се кроз овај програм рад Галерије приближи млађој публици и да се успостави комуникација и веза са будућим стручњацима. Програм различитих садржаја ове године конципирале су младе историчарке уметности, теоретичарке Тијана Саватић, Јована Трифуљеско и Андреа Дробњак.

Ове године програму се прикључују мастер полазници Више струковне школе за ликовне, примењене уметности и дизајн продукцијом једноминутних видео приказа актуелних изложбених поставки у Центру који се могу погледати на друштвеним мрежама и сајту КЦБ.

Галерија Артгет

Програм специјализоване фотографске Галерије *Артгет* у 2023. години конципирао је Срђан Вељовић, фотограф и документариста. Сезона је носила назив *Грађанка-фотографикиња/грађанин-фотограф*, и подразумевала је избор домаћих аутора из различитих делова и градова Србије, попут Лесковца, Кикинде/Требиња, Новог Пазара, Косовске Митровице/Лепосавића, Новог Сада, али и Београда. Програм је грађен са идејом да се кроз медиј фотографије прикажу што прецизније заједнице у којима аутори и ауторке живе и раде, актуелизују одређена друштвена питања и проблеми тих заједница и разуме како фотографија може утицати на њих и покренути људе на акцију. Процес рада током читаве сезоне био је усмерен на продукцију нових радова и креативни поступак аутора. Подразумевао је продукцију фотографија али и неретко укључивао писане белешке, у виду есеја, песама, које су биле саставни део сваке изложбе. Излагало је укупно 21 аутор и ауторки: Соња Белош, Матија Бијелић, Борис Бурић, Драгана Вујовић Микић, Никола Гајић, Дејан Голић, Јована Димитријевић, Биљана Добрић, Милан Добрић, Милица Кнежевић, Ирфан Личина, Милица Мацановић, Душка Миладиновић, Радован Настић, Владимир Опсеница, Марко Петровић, Милена Петронијевић, Јована Семиз, Александра Стојановић, Лука Стојановић, Дина Тајић.

Реализоване изложбе и програми

Лесковачки готик. Рајски врт - Јована Димитријевић

Јована Димитријевић, оснивачица је *Harlequeen* студија, алтернативног изложбеног простора за младе и неафирмисане уметнике у Лесковцу у оквиру организације *Girls Can Do Horror*.

Оснивачица је Удружења грађана за хорор и фантазију *Girls Can Do Horror*. Од 2017. године као фотографикиња редовно излаже на фотографској платформи *Photo Vogue* престижног магазина *Vogue Italia*.

Програм:

- вођење кроз изложбу на дан отварања, Јована Димитријевић и Срђан Вељовић;
- разговор о изложби, *О фотографији и перформативности*, Јована Димитријевић и Срђан Вељовић;
- вођење кроз изложбу за ученике средње школе, водила: Јана Глигоријевић;
- вођење кроз изложбу за студенте, водио: Срђан Вељовић;
- вођење кроз изложбу за студенте, водила: Јана Глигоријевић.

Документарно као илузија • Соња Белош и Никола Гајић

Фотографије Соње Белош и Николе Гајића тематизују њихов боравак/студирање на Академији ликовних умјетности у Требињу. Група младих људи је у прилици да своју свакодневицу обликује у највећој мери слободно. Фотографисане ситуације се могу описати као доколица. Доколица кроз коју се пробијају субјективности.

Програми:

- вођење кроз изложбу са ауторима и Срђаном Вељовићем;
- вођење кроз изложбу за ученике средње школе, водила: Јана Глигоријевић.

Три погледа. Оглед о перцепцији • Милена Петронијевић, Милан Добрић и Биљана Добрић

Изложба троје аутора који доносе сопствене погледе на свакодневицу. Смештени у временски размак од једне и по генерације пружају увиде у појам тако пун значења да нам је тешко и оперисати њиме.

Програм:

- фотографска радионица *Оглед о перцепцији*, водио: Срђан Вељовић, три термина у периоду;
- *Добре навике*, вођење кроз три одабране актуелне изложбе у граду, кроз Арттет водили: Срђан Вељовић и Марија Радош (галерија Ремонт);
- Промоција фотографске књиге *12 Радова*, фотографа Михаила Васиљевића. Учествовали: Саша Јањић, кустос и аутор текста, Иван Арсенијевић, фотограф, уредник ликовног програма СКЦ Крагујевац и уредник књиге, Михаило Васиљевић, аутор и Јана Глигоријевић, уредница галерије Арттет;

Голић, Бурић, Настић. Три погледа у време • Дејан Голић, Борис Бурић и Радован Настић

Фотографске праксе Дејана Голића, Бориса Бурића и Радована Настића, својим односом према времену, захватају стварност на различите начине. У Голићевим фотографијама кроз мотиве који повезују прошла времена са садашњим препознајемо тежњу ка носталгичним оживљавањем осећаја. Бурић фотографије користи као скице, њима слама реалност у тачке, моменте, сведене форме које постају материјал за неке друге измаштане али не и нереалне стварности. Настићеве слике сведоче о интимној и дубокој уроњености у сада, сведоче о стварном присуству.

Програм:

- *Добре навике*, вођење кроз три одабране актуелне изложбе у граду, кроз Арттет водили: Дејан Голић, аутор, Срђан Вељовић и Марија Радош (галерија Ремонт);
- вођење кроз три изложбе у Културном центру Београда, водили: Владимир Бјеличић и Јана Глигоријевић;

Нови Пазар. Подељена слика • Дина Тајић и Ирфан Личина

Фотографије Дине Тајић и Ирфана Личине односе се на Нови Пазар.

Ирфан, професионално ангажован у пољу фотожурнализма истанчаним осећајем за детаљ кроз низ топлих, субјективних слика, крећући се ободом, гради наратив о заједници.

Дина свежим и младим фотографским погледом своје теме поставља у поље имажинације, измаптаног, бајковитог и утопијског.

Програм:

- вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Јана Глигоријевић;
- вођење кроз изложбу са Срђаном Вељовићем.

Из живота градске омладине • Душка Миладиновић и Јована Семиз

У времену брзог смењивања културних кодова око којих се генерације социјализују, фотографије Душке Миладиновић и Јоване Семиз посредују и сведоче сопствено искуство стварног присуства. У случају обе аутоке теме ових фотографија су забаве и журке, те серија интроспективних аутопортета Душке Миладиновић. У том окружју се, на изузетно директан, непосредан, критички начин, одвија прича о одрастању, сексуалности.

Програм:

- вођење кроз изложбу за ученике средње школе, водила: Јана Глигоријевић;
- вођење кроз изложбу са ауторкама и Срђаном Вељовићем.

Поглед с Калемегдана • Матија Бијелић, Драгана Вујовић Мухић, Милица Кнежевић, Милица Мацановић, Владимир Опсеница, Марко Петровић, Александра Стојановић, Лука Стојановић

Поглед с Калемегдана је групна изложба са заједничком темом: променама визуре до којих долази интензивним и инвазивним инвеститорским захватима у ткиво града. Осморо фотографа је третирао однос Калемегданске тврђаве и новонастале структуре северно од ње.

Програм:

- вођење кроз изложбу за ученике средње школе, водио: Срђан Вељовић;
- вођење кроз изложбу са ауторима и Срђаном Вељовићем.

У овој излагачкој сезони Артгет галерија је настојала да при прерасподели средстава води рачуна о продукцији, хонорарима за излагаче и условима излагања. С обзиром на концепт подршка се пре свега односила на покривање трошкова продукције која настаје у срединама ван Београда. У избору аутора водило се рачуна о родној равноправности, те и ширем старосном спектру, како би погледи и резултати били што разноврснији и објективнији. Специфичност овогодишње сезоне је и издавање обједињеног годишњег каталога, са циљем приказивања целовитости идеје концепта.

Поред редовне домаће, професионалне и шире јавности, те више ученичких и студентских група, ове године је приметан пораст броја интернационалних посетиоца. Посећеност на изложбама била је задовољавајућа - укупно 4168 посетилаца - , а приметна је и промена у старосној структури, те повећан број посетилаца у добу између 20 и 40 година старости.

Галерија Podroom

Програм *Podroom* галерије у 2023. години подразумевао је неколицину изложби изабраних током отвореног позива за излагање, као и унапред договорене партнерске и гостујуће пројекте. Галерија је угостила медијски разнородне изложбе са фокусом на интердисциплинарност, али и својеврсне приступе обради друштвено и политички актуелних тема.

Реализоване изложбе и програми

Игор Симић • *На вези, безвезе (Instant but distant)*

Током двомесечног карантина и ванредног стања због избијања пандемије у 2020. години, Игор Симић је свој живот и интеракцију на интернету почео да штампа на разнобојном канцеларијском папиру и по њему интервенисао цртежом. Како је цртеж у уметничкој пракси Симића повезан са његовим искуством рада у новинама Универзитета Колумбија (Њујорк) као политички карикатуриста, цртежи представљени на изложби почетна су тачка за размишљање о изложби као целини, целовитој просторној инсталацији. Видео-инсталације, оригинална музика, атмосфера отуђења и хајпа (помпе), и иронични цртежи упућују на ауторов перманентан, дуготрајан покушај тражења смисла глобалног, дигиталног, умреженог живота, чиме интегрише комуникацијске медије у своје кинематографске инсталације, мешајући технике документарног, спекулативну фикцију и (неретко) наравију у првом лицу.

Програм:

-Вођење кроз изложбу и разговор са аутором.

Нели Ружић • *Timescape / Временски пејзаж*

Изложба Нели Ружић под називом *Timescape – Временски пејзаж*, у Загребу, на фасади Главног колодвора, Умјетничком Павиљону, Палати Враницани (Хрватском инжењерском дому) и Београду у галерији Podroom представља целину у којој се њен последњи уметнички рад *Timescape* понавља и мења кроз временске и просторне контексте два града.

Програм:

Вођење кроз изложбу са ауторком Нели Ружић и кустоскињом Иреном Бекић
Изложба се реализовала у сарадњи са Умјетничким павиљоном из Загреба.

Откопавање колекције • Избор радова из колекције Октобарски салон

Уметници: Ана Крстић, Александар Димитријевић, Вук Тосић, Владан Радовановић, Влатка Хорват, Душица Дражић, Дубравка Секулић, Зоран Поповић, Ивана Смиљанић, Јука Коркеила, Карла Мати, Љубица Сокић, Миша Младеновић, Младен Бизумић, Нена Скоко, Перица Донков, Синиша Илић

Откопавање Колекције представља кустоско-уметнички хибрид произашао из сарадње историчара уметности Зоране Ђаковић Миннети, Јане Глигоријевић, Владимира Бјеличића и уметника Синише Илића са идејом преиспитивања статуса Колекције Октобарски салон. Инспирисан историјским праксама кабинета реткости, овај хибрид се у великој мери наслања на истраживање које су Ђаковић Minniti и Илић започели са пројектом *Колекција*

Деценија представљеним у Водњану, Панчеву, Ужицу и Смедереву, желећи да истраже како колекција утиче на уметничку сцену у свом окружењу, како је дефинише и како покреће даља уметничка размишљања и продукцију радова.

Програм:

- Вођење кроз изложбу са чланом кустоског тима Владимиром Бјеличићем;
- Од кабинета до колекције и назад?, предавање/вођена тура др Милене Јокановић у чијем фокусу ће бити изложбени поступак инспирисан историјским примерима кабинета реткости;
- Вођење кроз изложбу са члановима кустоског тима Јаном Глигоријевић и Владимиром Бјеличићем ;
- Демонтажа изложбе, јавни перформативни догађај у присуству неколицине гостију (Сенке Ристивојевић (МСУБ), Благоја Варосханеца (МСУ Скопје) и кустоског тима.

Катарина Петровић • Огледи о нули

Огледи о нули представља ново поглавље континуираног истраживања креативних процеса од смислености и идеје настанка до односа језика и физичких појава. Фокусирајући се на негативну репрезентацију онога што се другачије не може представити (нула, ништа, бесконачност), изложба у форми дихотомне видео инсталације истражује шта негација може бити у језику и природи.

Програм:

Први од четири пратећа програма ове изложбе реализован је кроз сарадњу Фондације Илија и Мангелос, Центра за промоцију науке и Астрономске опсерваторије.

- На прагу невидљивог: Светлосни експерименти и разговор о праксама на граници уметности и науке;
- Ауторско вођење уметнице кроз изложбу уз присуство кустоса галерије Подроом, Зоране Ђаковић Минити и Владимира Бјеличића ;
- Кустоско вођење кроз три изложбе Културног центра Београда. Водили: Јана Глигоријевић и Владимир Бјеличић.

Рафаела Криспино и Елена Маци • Природа, женски род множине

Пројекат италијанске кустоскиње Адријане Рисполи *Природа, женски род множине* разматра друштвено значење релације женског искуства и природе кроз селекцију мултимедијалних радова Елене Маци и Рафаеле Криспино. Иако различитих поетика, обе уметнице користе уметност као инструмент истраживања којим наговештавају алтернативе за свет после антропоцена. Изложба је реализована уз подршку Comune di Reggio Emilia, Building gallery Milano, zonarosa

Програм:

На дан отварања, 31. 8., од 20 сати, вођење кроз изложбу са кустоскињом Адријаном Рисполи и уметницама;

Кустоско вођење кроз три изложбе Културног центра Београда. Водили: Јана Глигоријевић и Владимир Бјеличић

Могућности предела – Центар за промоцију науке

Уметници: Милена Путник, Немања Лађић, Сузана Гавриловић, Милован Миленковић, Емануле Голоб, Сопаз Сохраби, Ива Кузмановић, дрАИГ (Дражен Хорватић, Ђорђе Живадиновић Гргур) Центар за промоцију науке, осму годину заредом, организује манифестацију *Art & Science* истражујући динамични простор између уметности и науке. Изложба је у овом издању окупила ауторе и ауторке на тему *Промене покрећу промене* и била реализована под називом *Могућности предела*.

Програм:

- *Disarming* – разговор са уметником Емануелом Голобом. Водио: Бојан Кениг (ЦПН);
- Представљање актуелних *Art & Science* позива и могућности за сарадњу. Учествовали: Добривоје Лале Ерић (ЦПН), Марјана Бркић (ЦПН) и Јасна Јовићевић. Модерирао: Петар Лаушевић (ЦПН);
- Перформативно вођење – (*Прилично френдли, али не и превише*) дрАИГ. Аутори: Дражен Хорватић и Ђорђе Живадиновић Гргур;
- Дијалог о одговорности. Учеснице: Ива Кузмановић, визуелна уметница, и Маја Петровић, историчарка уметности;
- Панел-дискусија – *Земља да (ли) трпи: Предела Србије између различитих концепција развоја и друштвене добробити*. Учествовали: Ратко Ристић, професор Шумарског факултета, Зоран Ерић, историчар уметности, Андреја Тутунџић, пејзажни архитекта. Модерирају: Сузана Гавриловић и Милена Путник. Свој глас у разговору добила је и шума са Пештера, преслушавањем фрагмената рада Кише другачије падају Душице Дражић, Мирјане Драгосављевић и Тање Шљивар.
- Перформативно вођење – (*Прилично френдли, али не и превише*) дрАИГ, аутора Дражена Хорватића и Ђорђа Живадиновића;
- *Учење из заједничког добра* – разговор са уметником Стефаном Лакснесом. Разговор водили: Петар Лаушевић и Бојан Кениг (ЦПН).

Катарина Здјелар • Граничне линије_Увежбавање блискости

Два последња видео рада Катарине Здјелар *Док читам "Европо где си затурила љубав?"* (2019.) и *Поглед је мост* (2023.) кроз продукције тела, гласа и слике наслућују проблематику много већих друштвених, културних и политичких процеса у односу на оне који се конкретно изводе. Процеси транзиције и контекстуализације ова три елемента, тела, гласа и слике продиру у интимни простор свакога од нас, трагајући за блискошћу, која је постала озбиљан генерацијски и међугенерацијски проблем. Стихови Атене Фарокзад из 2018. и *Аутопортрет са пушком* Насте Ројц из 1912., као кључне инспирације за два видео рада који се налазе на изложби сусрећу се у идеји неке врсте субверзивног знања једне песникиње и једне сликарке, које се са временском дистанцом од једног века, супротстављају владајућим идејама, преиспитују историјске каноне и труде да утичу на преобликовање званичне спознаје.

Програм:

Разговор са уметницом на отварању;
Медијације близине и блискости. Ход кроз говор соматике и гласа у радовима Катарине Здјелар. Вођење кроз изложбу *Граничне линије_увежбавање блискости* и разговор са Катарином Здјелар. Кроз изложбу води др Јелена Весић, независна кустоскиња, истраживачица и историчарка уметност

Галерија је током 2023. угостила и неколико извођачких, плесних, позоришних програма међу којима издвајамо:

Правићемо нешто о рату, роду и слободи, зваће се: Шта би рекла Челси мени

Реч је о позоришном претресу који је посвећен поступцима узбуњивања и концепту радикалне транспарентности. Припрема се по мотивима књиге Readme.txt – сведочанству бивше војне аналитичарке која је својим потезима променила нашу перцепцију империјалних ратова и проширила опсег борбе за родну правду. Ово је уметнички омаж Челси Менинг, уједно и оглед заснован на динамичкој форми у којој публика постаје саучесница, док се локални одједи макрополитичких кретања траже и изводе у јавном претресу имерзивног карактера. Аутори пројекта: Ђорђе Живадиновић Гргур и Ирена Ристић. Укупно: 3 извођења.

Поред самих изложби, настојали смо да кроз пратеће програме и повезивање са другим градским, али и интернационалним институцијама, створимо јединствену програмску целину. Самосталне изложбе Игора Симића и Нели Ружић деле слична настојања да се артикулише савремени тренутак у постпандемијским условима измењеног односа према искуству, али и времену, док је изложба *Откопавање колекције* бацила ново светло на колекцију Октобарски Салон која се развила током претходне деценије. Галерија је угостила чак две изложбе у чијем фокусу јесу Art & Science праксе (*Огледи о нули* и *Можућности предела*), али и пројекте као што су *Правићемо нешто о рату, роду и слободи, зваће се: Шта би рекла Челси мени*, *Природа*, *женски род множине* и *Граничне линије* у чијем фокусу јесу питања родне једнакости, идентитета и друштвеног ангажмана.

Током године реализовано је укупно 20 пратећих догађаја – предавања, разговора и вођења – од којих су неки били и на енглеском језику. Посећеност на изложбама била је задовољавајућа (укупно 3302 посетилац), а приметна је и промена у старосној структури, те повећан број посетилаца у доби између 20 и 40 година старости.

Филмска галерија

Филмска галерија ДКЦ-а активна је од 2016. године. У протеклих седам година публика је имала прилике да погледа неколицину значајних изложби посвећених значајним синеаистима. Сматрамо да би за интензивнији рад и програме Филмске галерије у будућности било неопходно предвидети сараднике / уметничке директоре који би планирали програм али одредити и већи износ средстава. Током 2023. реализоване четири изложбе:

Трагови једног времена – Филмски плакат 1980-1989 - Изложба „Трагови једног времена – филмски плакат 1980–1989.”, на којој ће бити представљени филмски плакати из фондуа и архиве Филмског центра Србије, биће отворена 9. јуна 2023. у 19 часова у Културном центру

Београда. За потребе изложбе одабрана су 34 филмска плаката филмова који су настали осамдесетих година прошлог века и представљају значајна дела југословенске кинематографије, као што су „Маратонци трче почасни круг“, „Ко то тамо пева“, „Петријин венац“, „Мајстори, мајстори“, „Посебан третман“, „Како је пропао рокенрол“, „Сабирни центар“, и други.

Поставка посвећена историјату ДКЦ-а – и презентација визуелног идентитета биоскопа чији је аутор Ненад Радојчић.

У оквиру дугогодишњих сарадњи са Хартефакт Фондацијом и Прајд фестивалом реализован је изложба *Портрети квир Руса и Украјинаца у Србији*.

У оквиру глобалне кампање „16 дана активизма за борбу против насиља над женама“ у сарадњи са амбасадом Шведске и Фабриком фотографа реализована је изложба фотографија портрета *16 жена* из јавног живота Србије које дају своју подршку свим женама које су преживеле или се суочавају са психолошким насиљем у различитим облицима.

НАГРАДА „ЛАЗАР ТРИФУНОВИЋ“

Добитник награде „Лазар Трифуновић“ за 2022. годину је Мирослав Карић.

Награда „Лазар Трифуновић“ се од 1993. године додељује са циљем да подстиче, развија и афирмише нове методолошке и интерпретативне моделе и приступе у писању о модерној и савременој визуелној уметности у штампаним и електронским медијима, и представља једино стручно признање које мотивише критичко мишљење у овој области. Жири у саставу Дарка Радосављевић Васиљевић, Стеван Вуковић и Ана Ереш разматрао је предлоге приспеле на конкурс за Награду за 2022. годину, као и друге јавно доступне доприносе критичком мишљењу о модерној и савременој уметности објављене током ове године, и донео једногласну одлуку. Награда је додељена историчару уметности и кустосу Мирославу Карићу за текст „Студија случаја“, објављеном у истоименом каталогу публикованом поводом самосталне изложбе уметнице Биљане Ђурђевић, која је одржана у Салону Музеја савремене уметности у Београду од 25. марта до 23. маја 2022. године.

Награда „Лазар Трифуновић“ основана је 1993. са циљем да подстиче, развија и афирмише ликовну критику и све друге облике разматрања савремене уметности. Оснивачи награде су: Филозофски факултет-Одељење за историју уметности, Друштво историчара уметности, Музеј савремене уметности, УЛУС, Београдски ТВ програм, Народни музеј у Београду. Добитнице и добитници Награде су наши еминентни историчари и теоретичари уметности: Милета Продановић (1993), Љиљана Ћинкул (1994), Лидија Мереник (1995), Бранислав Димитријевић (1996), Јасмина Чубрило (1997), Стеван Вуковић (1998), Бојана Пејић (1999), Јован Деспотовић (2000), Драгица Вукадиновић (2001), Бранислава Анђелковић (2002), Светлана Рацановић (2003), Дарка Радосављевић (2004), Зоран Гаврић (2005), Миланка Тодић (2006), Маја Ћирић (2007), Дејан Сретеновић (2008), Јерко Денегри (2009), Никола Дедић (2010), Сава Степанов (2011), Јелена Стојановић (2012), Ирина Суботић, Милан Попадић (2013), Радоња Лепосавић (2014),

Данијела Пурешевић (2015), Сања Којић Младенов (2016), Драгана Ковачић, Ана Богдановић (2017), Маја Станковић (2018), Симона Огњановић (2019), Софија Миленковић, Гордана Станишић (2020).

КОЛЕКЦИЈА „ОКТОБАРСКИ САЛОН“

Током 2023. године посредством конкурса Министарства културе откупљено је 7 нових радова за Колекцију следећих уметника: Милица Ракић, Сања Анђелковић, Катарина Петровић, Божидар Мандић, Милица Црнобрња Вукадиновић, Шејма Фере и Живко Грозданић. Реализован је и један поклон рад уметника Давида Пужада који је био изложен на 55. Октобарском салону.

Реализована 2 значајна програма:

- изложба **Откопавање колекције** у галерији *Podroom* кустоског тима КЦБ-а на којој су били изложени радови 17 уметника из Колекције (више у одељку галерије *Podroom*)
- **Lovely Days** - 12. Фестивал уметности, уметничког филма и видеа у Болу на Брачу (Хрватска) август 2023. Фестивал се отворио самосталном изложбом уметнице Катарине Здјелар, у оквиру које су приказана два рада из Колекције Октобарски салон. У наставку фестивала видео-радови Катарине Здјелар кустоскиња Зорана Ђаковић Миннити ставила је у дијалог са радовима неких од најпризнатијих уметника данашњице, као што су Анри Сала, Пјер Уиг (Pierre Huyghe), Манон де Бур (Manon de Boer), Габриеле Голдер, Филип Еме Мбазија и Елиане Естер Ботс.. Сарадња између уметнице, кустоскиње и Фестивала резултат је сарадње у оквиру програма *Lovely Days 2022* када су била приказана три филма Катарине Здјелар али и избор од три видео-рада из Колекције Октобарски салон аутора групе Шкарт, Оливера Реслера и Желимира Жилника.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Дугогодишњи пројекат **Међународни уметнички филм – Artists' Film International** у којем КЦБ учествује од 2012. године реализован је у партнерским институцијама, а на предлог КЦБ за тему *дијспоре* изабран је рад Дејана Калудјеровића (који је претходно био приказан и у Ликовној галерији), али је за потребе овог програма добио посебно издање.

Партнери: галерија Вајтчапел из Лондона, Мизеј модерне уметности из Варшаве, Видео форум из Берлина, галерија Пројект 88 из Мумбаја, Музеј уметности, технологије и архитектуре из Лисабона, Балром Марфа из Тескаса, Хамер музеј САД, Музеј модерне и савремене уметности из Бергама, Пара Сите галерија из Вијентама, Тромсо центар уметности из Норвешке, Бониерс Кунсхале из Стокхолма, галерија Витворт из Манчестера, Музеј модерне из Истанбула, Фондација Проа из Буенос Аиреса, Центар за савремену уметност из Вилнуса, *MCAD* из Маниле, *Bag Factory* из Јоханесбурга, *rhizome agency* из Алжира.

Обновљена је и сарадња са Платформом за уметнике „Creative Connector“ из Кателџона (Шпанија) и договорена изложба Катарине Петровић (која је била представљена у галерији *Podroom*).

ГРАДСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ - 60. ОКТОБАРСКИ САЛОН

На трагу прошлогодишњег издања Октобарског салона, који се бавио преиспитивањем активирајући различите сегменте једне стварности током неколико месеци 2022. године, 60. Октобарски салон наставља са активним промишљањем будућности ове манифестације.

Током 2023. године формиран је нови Одбор Октобарског салона који је припремио пројектни задатак и спровео конкурс по позиву. Након, консултација са представницима УЛУС-а, Независне сцене и искуства курирања и организације Салона, Одбор у саставу: Вук Видор, Гордана Гонцић, Зорана Ђаковић Миннити, Даница Јововић Продановић и Михаел Милуновић позвали су 4 кустоса (од којих један није био у могућности да одговори на позив) који су током јула месеца послали предлоге концепција.

На позив Одбора манифестације и пројектног задатка који је саставио, предлоге концепција послали су Лина Џуверовић (концепт са називом *Hope is a Discipline*), Лоренцо Балби (концепт са називом „Траг“) и Матју Лелиевр (концепт са називом *Aesthetic of Encounters*). Одбор је одлучио да позове сва три кустоса и представи све три концепције у оквиру јубиларног издања Салона. Три различите кустоске концепције, које имају и додирних тачака, требало би да одговоре кроз изложбу и програм како и до које мере савремена уметност настоји да рефлектује и одговори на различите изазове и проблеме доба у којем живимо, али и шта заузврат њене унутрашње кризе говоре о нама и нашем положају у савремености? Шта ће донети дијалог кустоских тимова и како различите концепције могу да коегзистирају – такође је једно од питања на која 60. ОС треба да одговори.

60. Октобарски салон - 20.10. – 1. 12.2024.

Простори (радна листа): Културни центар Београда, Музеј афричке уметности, Галерија Факултета Ликовних уметности, Галерија УЛУС, Салон Музеја града Београда, Павиљон „Џвијета Зузорић“, Клуб Академија Факултета Ликовних уметности, Графички одсек ФЛУ, Југошпед и други изложбени и јавни простори

Три кустоске концепције које ће се развијати током 2024. а за потребе 60. Октобарског салона:

Назив: **ТРАГ** (сажетак)

Кустоски тим: Лоренцо Балби (Lorenzo Balbi), Добрила Денегри

Концепт се базира на промишљању уметничког рада, будућности и простора за уметност.

У овој перспективи, једно од кључних питања је шта може једна изложба да учини како би подстакла размишљање о раду уметника, њиховој будућности и начину да се створи ова заједница? Често постављамо питање приликом посете великим изложбама, да ли нешто и шта остаје локалној заједници и то посебно у времену у којем се уметнички системи скоро свуда у свету срећу са све вежим изазовима које носи друштво профита.

Предлог пројекта заснива се на жељи да се креира могући нови модел за наредно издање Октобарског салона, где ће 'траг' остати да живи и функционише чак и након истека два месеца, колико изложба званично траје. Почетна идеја је имала за циљ да проналажење новог сталног простора за Октобарски салон, места које би могло да буде дом уметницима, али и центар за мултидисциплинарни производњу, односно лабораторија где се вештине и ресурси могу делити на колаборативан, партиципативан и само-образовни начин. Идеју је могуће у потпуности реализовати само у сарадњи са оснивачем манифестације и дијалогу са релевантним партнерима попут Министарства културе и других. Провокација на којој се заснива модификације првобитног концепта оствариће се кроз маркирање и повезивање постојећих простора за уметност, уметничких иницијатива које се залажу за просторе за рад и сегмената образовних ресурса.

Назив: **НАДА ЈЕ ДИСЦИПЛИНА** (сажетац)

Кустоски тим: Лина Џуверовић, Ана Кнежевић, Емилија Епштајн

Како би се име изложбе преточило у праксу, изложба укључује активисте и самоникле грађанске иницијативе из различитих периода и са различитих поднебља, те у први план ставља уметност као везивно ткиво у стварању солидарних и међусобно подржавајућих мрежа које уливају наду.

Уметници и мреже који ће бити окупљени у оквиру изложбе и дискурзивних програма демонстрираће могућност паралелног постојања бројних (уметничких) светова, као и то да суштинске и изнијансиране микрополитичке уметничке иницијативе могу да представљају конкретне алтернативе данас актуелним експлоатацијским корпоративним преузимањима, репресивним и штетним политичким тенденцијама и еколошким изазовима.

Ослањајући се на слоган активисткиње и едукаторке Мариаме Каба, *Нада је дисциплина*, као и на наслеђе и друштвене вредности Покрета несврстаних, кроз имплементацију концепције радиће се уметницима, мрежама и иницијативама на локалном нивоу унутар и изван културне сфере у којој ће уметност бити везивно ткиво у неговању солидарности и међусобне подршке. Важан аспект пројекта је његов темпо, отпоран на тенденцију великих изложби да препродуцирају, убрзају и растежу капацитете.

Имајући у виду продукцијске услове, ова концепција предлаже споро, приступачно и стимулативно окружење, где ће организатори, учесници и публика моћи да дођу до даха, проведу заједничко време уз креирање простора и времена потребних за процесирање радова и бављење њима, као и за међусобну интеракцију.

Назив: **ЕСТЕТИКА СУСРЕТА** – *Како уметност може да спаја људе?* (сажетац)

Кустоски тим: Матју Лелиевр (Matthieu Lelievre), Маја Коларић

Естетика(е) сусрета(е) се фокусира на уметничку продукцију и место које она заузима у току размене између појединаца, у покушају да анализира у којој мери ови сусрети трансформишу сваког појединца, од уметника до посматрача. Како сам процес сусрета утиче на креативни процес? Да ли је могуће „наћи” на уметничко дело? Представљајући широк спектар медија, ова изложба се фокусира на начине рада, како концепцију тако и продукцију, који укључују размену

и сарадњу, између дизајнера и гледалаца. Основни циљ овог пројекта јесте да се створе комуникација, размена, дијалог и сусрети кроз уметности, док је у његовој позадини жеља да се привуче пажња на уметнике који креирају за ово погодне просторе, тренутке и ситуације које нам омогућавају да изађемо из себе и кренемо ка другима. Другим речима, амбиција је да се у оквиру овог пројекта прикажу уметничке праксе које спајају људе.

ПРОГРАМИ АРХИТЕКТУРЕ

Даница Јововић Продановић, уредница програма архитектуре

Програми из области архитектуре планирани за период март-децембар 2023. године реализовани су према Плану рада Културног центра Београда за 2023. годину.

Серијал програма „КА СИМБИОЦЕНУ“

Током марта-априла 2023. године одржан је серијал од 12 предавања, разговора и интерактивних програма „Ка симбиоцену“, уживо и онлајн. Концепција и модерација: Миља Вуковић, Даница Јововић Продановић, Вишња Кисић Горан Томка и Сташа Томић

Одржано 12 програма/предавања/разговора/панела:

Можемо ли да живимо без функционалне и хармоничне биосфере чији опстанак климатска криза озбиљно угрожава?

Предавачи: проф др Владимир Ђурђевић и проф др Јована Била Дубаић

Разговор о књигама Пабла Сервиња

Учесници: Санда Хржић, Дарко Рундек, Власта Прохаска

Како помоћи да се ера Симбиоцена ипак догоди?

Предавач: Зоран Скала

Разговор са активистима Extinction Rebellion Србија
и заједничка акција за климу

Побратимство бића у свемиру како обновити планету обнављањем нашег завет са не-људским светом;

Предавач: Миља Вуковић

Еколошке имагинације: како стварати непонуђене светове?

Учесници: др Вишња Кисић и др Горан Томка

О (не)могућностима рециклаже

Предавачи: Миља Вуковић и Милица Лукић

Темељи алтернативних (еко)система - пионирско стамбено и енергетско удруживање

Предавачи: Ана Џокић и Марк Нелен

О транзицијским заједницама

Предавачи: Ненад Маљковић и Ирена Боровина

Учесници: Extinction Rebellion Србија, студенти Шумарског факултета, грађани, деца

Акцију уређења и садње биљака подржали: „Заједно за дивљи свет“, производња органског маслиновог уља (Санда Хржић & Дарко Рундек), Веге заједница и Иницијатива Дивљи Београд

Колективно спонтано дељење цитата поезије музике који нам помажу да живимо садашњост и сањамо/осмишљавамо/видимо инспиративну будућност

Као завршни сегмент овог програма штампана се истоимена публикација (тираж 200 ком, 52 стране, димензије 165/215 мм) која представља сажетак свих предавања, разговора и радионица.

18. Београдска интернационална недеља архитектуре / БИНА 2023

Континуитет

18. БИНА представила је преглед рецентних и одабраних архитектонских пракси и оставрења из домаћег и међународног контекста. Архитектонски приступи обједињени под тематско-проблемским геслом „континуитет“ били су организовани у неколико целина/формата: изложбе, предавања, панел дискусије, семинар и тематске шетње.

Изложбени програм реализован у Културном центру Београда обухватио је три изложбе са пратећим програмима:

Даљина која спаја, ретроспективна изложба архитекте Братислава Тошковића, Финска, Ликовна галерија КЦБ

Изложба је мултимедијалним језиком представила тридесетогодишњи опус архитекте Братислава Тошковића који после студија у Београду, своју целокупну професионалну каријеру реализује у Финској. Вишеструко нагарђиван највишим домаћим и међународним признањима Тошковић се опробао у скоро свим областима, пројектујући спорстке и сајамске објекте, аеродром, болнице, индустријска постројења, тржне центре и пословне објекте.

Пратећи програм: Разговор посвећен опусу аутора у коме су поред аутора учествовали: Миленија Марушић и Тарја Нурми, обе ауторке текстова у каталогу БИНА

Модератор: Даница Јововић Продановић

Одржана су 4 ауторска вођења кроз изложбу.

Изложбу је подржала: Амбасада Финске у Београду

Архитектонска награда Пиранези, Пирански дани архитектуре (Словенија)

Ликовна галерија КЦБ

Изложба је представила националне селекције најбољих реализованих радова из 11 европских земаља насталих у последње две године. Поред селекције реализованих објеката представљени су и изабрани студентски радови.

Селектор за Србију: Андреј Стреховец

Селектори студентске селекције за Србију: проф Зоран Абадић и проф Слободан Јовић

Пратећи програм: Ауторско вођења кроз изложбу: Андреј Стреховец, комесар српске селекције

Архитектура, Скулптура, Сећање – Уметност споменика Југославије 1945–1991, 8.6-18.6.2023, Изложба у јавном простору на Тргу републике

У архитектури и уметности бивше Југославије посебно се издвајају споменици жртвама Народно ослободилачког рата. Својим изванредним уметничким језиком говоре о достојанству људског живота и смрти. Они представљају моћне маркере јавног отовреног простора некадашње заједничке државе. Градили су их и пројектовали најзначајнији југословенски архитекти и уметници попут: Богдана Богдановића, Едварда равникара, Војина бакића, Дупана Џамоњен многих других. Уместо истицања режимске симболике, они су спајали садашњост, прошлост, мистику, елементе античких некропола, етнографију и просторну поетику.

Организација: Галерија DESSA, Љубљана, Словенија и БИНА, Београд

Кустоси: Боштјан Бугарич, Кристина Дешман, Маја Иванич, Шпела Кухар, Ева Мавсар, Шпела Нардони Ковач, Дамјана Завиршек Худник, Љубљана, Словенија

Оригинална изложба је за представљање у Београду проширена са пет нових споменика из Републике Србије у избору архитекте Јелице Јовановић, Београд, Србија

Програм:

Ауторско вођење кроз изложбу, Маја Иванич, Шпела Кухар и Кристина Дешман

Панел Архитектура сећања / Учесници: Маја Иванич, Шпела Кухар, Кристина Дешман (Словенија) и Јелица Јовановић (Србија Модератор: Снежана Ристић

Представљање уметничког пројекта Спектралне географије: споменички локалитети као живи архиви; Давид А. Калф (Аустралија)

Тематски излет, Путевима Револуције: споменици НОБ-а у Србији данас (Крагујевац, Врњачка бања, Крушевац, Нип, Лесковац, Власотинце), Аутор и водич: Јелица Јовановић

За манифестацију БИНА 2023 публикован је двојезичан каталог (тираж 200 ком, 136 страна, димензије 200/220мм); Рецензенти: проф др Снежана Веснић, Бојана Ибрајтер Газибара и проф Горан Војводић

КЊИЖЕВНО-ТРИБИНСКИ ПРОГРАМ

Јелена Ницовић, гошћа уредница књижевно-трибинског програма

Књижевно-трибински програм 2023. остварен је према Плану рада Културног центра Београда за 2023. годину и подразумевао је реализацију програма Светских дана поезије, остваривање сусрета трибинског карактера и разговоре реализоване укорак са савременом књижевном и нефикцијском издавачком продукцијом.

Међународни фестивал Светски дан(и) поезије – *Поезија као рад, рад у поезији*

У фокусу овогодишњег обележавања Светских дана поезије напале су се различите облике могућности рада поезијом и у поезији, због чега је рад и тематски предзнак у чијем је значењском регистру укупан програм и реализован. Део трибинских и извођачких целина реализован је у сарадњи са БИТЕФ театром и Хартефакт фондацијом.

1.1. Трибина: *Поезија као рад, рад у поезији*

Модерација: Јелена Ницовић; Учествују: Ален Бешић, Бојан Васић, Ивана Максић, Радмила Петровић, Стеван Брадић

1.2. Трибина: *Театар поезије Јелене Шварц* / у сарадњи са БИТЕФ театром

Модерација: Јелена Ницовић; Учесници: Јелена Богавац, Јоана Кнежевић, Злата Коцић, Ениса Успенски

1.3. *Poets of Today – Voices of Tomorrow*, јавно читање / у сарадњи са Хартефакт фондацијом

Учесници: Ања Заг Голоб (Словенија), Малгоржата Лебда (Пољска), Радмила Петровић (Србија), Хари Хертел (Финска)

Програм прати и штампана публикација *Поезија као рад, рад у поезији* чије су овогодишње уреднице Јелена Ницовић и Зорана Ђаковић Минити.

Трибински циклус

Ове године трибински циклус остварен је током два годишња квартала, од априла до јуна и од септембра до новембра.

2.1. Панел-дискусија о књижевним сликама света у рецентној издавачкој продукцији: *Изазови савремености и књижевност*

Учесници: Гојко Божовић, Јована Милованчевић, Урош Ђурковић; модерација: Јелена Ницовић

2.2. Панел-дискусија о сензибилитетима уграђеним у прозу аутора младе генерације:

Миленијалски роман?

Учесници: Лука Трипковић, Вида Огњеновић, Владан Кречковић; модерација: Јелена Ницовић

2.3. Панел-дискусија о библиотерапији: *Библиотерапија*

Учесници: Даница М. Савић, Александра Миладиновић, Марко Јовашевић; модерација: Јелена Ницовић

2.4. Панел-дискусија о осетљивости узрасно примереног транспонувању захтевних тема: *Дискурси страха у књижевности за децу*

Учесници: Владимир Вукомановић, Ана Пејовић, Јасминка Петровић; модерација: Јелена Ницовић

2.5. Панел-дискусија о визуалном идентитету у издаваштву: *Предлози и одлуке, компромиси и слободе – графички дизајнери у разговору*

Учесници: Јаков Јаковљевић, Срђа Драговић, Драгана Николић; модерација: Јелена Ницовић

2.6. Панел-дискусија о положају и улози књижарства пред захтевима хиперпродукције и пролиферације издавачког поља: *Књижарство данас и овде – од љубави до приходавања*

Учесници: Снежана Ранковић, Александар Илић, Јелена Вукићевић; модерација: Јелена Ницовић

2.7. Панел-дискусија о рецентним видовима уметничког и продукцијског удруживања: *Ново лице радника у култури*

Учесници: Ана Пејовић, Јелена Павловић, Ана Вуковић; модерација: Јелена Ницовић

2.8. Панел-дискусија о савременом теоријско-интерпретативном апарату у светлу књижевног канона: *Нова читања старих књижевности*

Учесници: Ирена Плаовић, Милош Живковић; модерација: Јелена Ницовић

2.9. Панел-дискусија о психологији опажања у светлу књижевног канона: *Шта видимо када читамо*

Учесници: Оливер Тошковић, Јован Чекић, Нађа Парандиловић, Питер Менделсунд; модерација: Јелена Ницовић

Представљање текуће књижевне и нефикцијске издвачке продукције

3.1. Представљање књиге *Мало изнад тла* Стефана Арсенијевића

Учесници: Стефан Арсенијевић, Срђан Карановић, Срђан Вучинић, Мирољуб Стојановић

3.2. Промоција докторских дисертација публикованих у оквиру деловања удружења ПроАртОрг

Учесници: Миланка Тодић, Предраг Терзић, Иван Станић; модерација: Јелена Матић.

3.3. Представљање књиге *Манго плесач* Петера Фогтдала

Учесници: Петер Фогтдал, Предраг Црнковић

3.4. Представљање књиге *Herman, quo vadimus*

Учесници: Драган Стојковић, Стефан Гужвица, Маја Херман Секулић, Јелена Лалатовић; модерација: Јелена Ницовић.

3.5. Представљање књиге *Век сликан микрофоном* Драгослава Симића

Учесници: Драгослав Симић, Александар Мандић; модерација: Јелена Ницовић.

3.6. Представљање књиге *Надзирање демократије* Славише Орловића

Учесници: Ратко Божовић, Петар Пеца Поповић, Зоран Хамовић, Славиша Орловић.

3.7. Представљање књиге *Медијска писменост и критичко мишљење* Виолете Кеџман

Учесници: Далибор Петровић, Маја Вукадиновић, Зоран Хамовић, Виолета Кеџман; модерација: Тамара Стојановић.

3.8. Представљање романа *Allegro pastel* Лајфа Ранга

Учесници: Лајф Ранг, Тамара Крстић, Марија Ненезић; модерација: Јелена Ницовић

- 3.9. Представљање аутобиографије *Лувр је мој атеље, улица мој музеј* Браце Димитријевића
Учесници: Брацо Димитријевић, Милена Марковић, Сеид Сердаревић
- 3.10. Представљање књиге *Социјализам на кућном прагу* Игора Дуде
Учесници: Ивана Добривојевић Томић, Радина Вучетић, Игор Дуда; модерација: Ана Панић
- 3.11. Представљање књиге *Лажне вести* Нерејде Кариљо и Алберта Монта
Учесници: Виолета Кеџман, Стефан Јањић, Ирена Јовановић
- 3.12. Представљање књиге *Mundus hungaricus – кратка историја мађарске културе* Марка Чудића и Едит Богар
Учесници: Марко Чудић, Сандра Буљановић Симоновић, Ема Петровић; модерација: Јелена Ницовић.

ПРЕДАВАЊА

4.1. *У сусрет години Зеца – задивљеност Месецом: лунарни симболи у јапанској уметности и култури*

Предавачи: Соња Вишњић Жижовић, Синиша Лекић.

4.2. *Кратка историја једнакости*

Предавач: Тома Пикети; модерација: Зона Зарић.

Програм остварен у сарадњи са Институтом за филозофију и друштвену теорију, Француским институтом у Србији и ИК Академска књига

4.3. *Београд у музичком видеу*

Предавач: Ирена Шентевска

Књижевно-трибински програм 2023. године је, као и претходних, реализовао ауторске пројекте и организовао разговоре о насловима текуће домаће и регионалне продукције. Трибински програм био је у довољној мери тематски заокружен и остварен је у светлу потребе за међугенерациским и међупродукциским дијалогом на књижевном пољу, док је представљачки део истакао довољан број релевантних и махом нефикцијских наслова.

Овогодишњи програм обележили су предавање Томе Пикетија, истакнутог француског економисте, у Дворани Културног центра Београда и обележавање Светских дана поезије у истом простору са ауторима из иностранства. Највећи број програма по правилу се изводи у Галерији „Артгет”.

Посећеност садржаја изразито варира (укупно око хиљаду и пет стотина људи), као и старосна структура посетилаца, што упућује на потребу да се програм за 2024. делимично превреднује у отвореном дијалогу са нашом читаталачком заједницом, имајући у виду све елементе реценције књижевности и структурног организовања књижевног живота који су се променили у последње три године, као и значајно мање интересовање медија за питања која стоје у вези са књижевним радом.

МУЗИЧКИ ПРОГРАМ

Љубица Солунац, уредница редакције

Музички програм Културног центра Београда у 2023. години је обухватио неколико сегментата:

КОНЦЕРТИ У ГАЛЕРИЈИ

У оквиру циклуса редовних концерата, под називом *Концерти у Галерији* реализовани су концерти младих даровитих музичара (Мирослав Поповић, Давуд Веснић, Вук Петровић, Катарина Васиљевић, Ана Пејовић, Тара Лабан, Наталија Татић, Јована Удовић, Владимир Станишић, Ана Марковић, Златан Божута...) као и реномираних имена српске музичке сцене (Душица Младеновић, Милан Савић, Душан Стојановић, Александра Милановић, Марко Пантелић, дуо Снежана Николајевић-Весна Кршић, Лука Лопичић, Јелена Роквић, Срђан Сретеновић, Немања Марјановић, Небојша Максимовић, Стеван Спалевић...) током целе године. Такође су наступили и ученици београдских музичких школа и студенти Факултета музичке уметности и Академије уметности у Новом Саду. Концерти су реализовани у Галерији *Artget*, Италијанском институту за културу у Београду и у Галерији САНУ.

Концерти су реализовани у сарадњи са Удружењем музичких уметника Србије, Факултетом музичке уметности и СОКОЈ-ем.

Програми: 77

МУЗИКА ТРГА

Музика Трга обухватила је летњи музички програм – концерти на отвореном у паузи редовне сезоне. Концерти су се оджали на Платоу испред Културног центра Београд поводом Светског дана музике када је наступио Београдски цез квартет, као и поводом најаве Нишвил фестивала.

Програми: 2

МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛИ

23. међународни фестивал „ДАНИ ОРГУЉА / DIES ORGANORUM”

23. издање међународног фестивала *Дани оргуља / Dies organorum* одржано је од 26. јуна до 6. јула 2023. године у Катедрали Блажене Дјевице Марије на Неимару (Хаџи Милентијева 75).

Фестивал је посвећен како класичном музичком наслеђу композиција специфично за оргуље, тако и савременим извођачким праксама. Ова музичка манифестација је од изузетног значаја не само код нас већ и шире. Ове године су наступили оргуљашки из Немачке, Мађарске, Аустрије, Норвешке, Хрватске и Србије, као и Хор и Симфонијски оркестар РТС.

Програми: 8; мајсторске радионице: 7 дана.

20. међународни фестивал „ЧЕМБАЛО, ЖИВА УМЕТНОСТ / ARS VIVENDI CLAVIVEMBALUM”

Јубиларно 20. издање међународног фестивала *Чембало, жива уметност* у организацији Музичке редакције Културног центра Београда одржано је од 29. октобра до 17. новембра 2023. године у Галерији Артгет, Етнографском музеју, Галерији САНУ, Битеф театру и Дому Војске. Ова музичка манифестација је од изузетног значаја не само код нас већ и шире. Ове године су наступили домаћи чембалисти, као и уметници из Француске, Италије и Аустрије.

Програми: 10; мајсторске радионице: 5 дана

ЈУБИЛЕЈИ КОМПОЗИТОРА

Културни центар Београда је реализовао програме посвећене јубилејима С. Рахмањинова и З. Вауде. Подржао је реализацију јубилеја *Quantz | Kvant!* који је био посвећен Јохану Јоакиму Кванцу (250 година о рођења композитора).

У времену које нестаје – СЕРГЕЈ РАХМАЊИНОВ (1873–1943) – поводом јубилеја 150 година од рођења Сергеја Рахмањинова

Тродневним програмом обележен је јубилеј 150 година од рођења композитора Сергеја Рахмањинова (1873-1943). У оквиру јубилеја су подржана предавања и концерти. Предавања су одржали Стефан Цветковић, проф. на ФМУ у Београду и пијаниста Миљивоје Вељић. Концерте су одржали млади пијанисти (ученици београдских музичких школа), студенти ФМУ и реномирани пијанисти (Валентина Ненашева, Коста Кнежевић, Дарије Себић, Ирис Кобал Вукобратовић...). На програму су била популарна клавирска дела овог аутора, као и мање познате композиције.

ЗЛАТАН ВАУДА (1923-2010) – 100 година од рођења композитора

У 2023. години обележава се стогодишњица од рођења неколико наших композитора, а посебна нам је част што се баш у оквиру циклуса Јубилеји композитора у Културном центру Београда обележава јубилеј композитора, диригента и педагога Златана Вауде. Он је својим радом и бригом о младима значајно утицао на културни живот Београда и некадашње Југославије. Брига о деци је остала фокус његовог ангажовања целог живота, пошто је препознао да енергија уложена у подршку младима како би им се прижила подршка, вођство, па и инспирација, може дати најбоље резултате у развоју и напретку целог друштва. Данас, можда и јасније него икад видимо колико је Вауда био у праву. Јубилеј смо обележили предавањем *Златан Вауда – Сеансе и Дијалози* и концертом *Камерна музика Златана Вауде* у Галерији Артгет.

Програми: 7+2+1

Промоције публикација (писаних и аудио издања)

Као и претходних година и ове године смо у оквиру програма реализовали промоције дискова (Представљање компакт-диска *J. S. Bach - Clavierübung III* Марка Петричића) и нотних издања (Представљање нотног издања *Свите за две гитаре* Ж. Ф. Рамоа).

Програми: 2

ПРОГРАМИ САРАДЊЕ

Настављена је сарадња са Удружењем саксофониста Србије (у оквиру јубиларног 10. међународног фестивала *Belgrade Saxperience*), Удружењем *Жене у музици* и Удружењем *Baby Artish*. Такође је успостављена сарадња са Удружењем *Belgrade Guitar District* које промовише домаће гитаристе, Музичким центром Црне Горе (у оквиру којег су музичари из ове земље одржали концерте камерне музике у Београду), Ансамблом Студио 6.

Заједно са београдским музичким школама покренут је програм под називом *Маратон 8X88* који је обухватио 8 концерата дипломаца клавирских одсека београдских средњих музичких школа *Јосип Славенски*, *Др. Војислав Вучковић* и *Коста Манојловић*.

Програми: 15+34

ФИЛМСКИ ПРОГРАМ

Иван Аранђеловић, филмски уредник

Дворана Културног центра Београда (ДКЦ) обележила је у октобру 2023. 60 година континуираног активног рада. Тим поводом 19. октобра, на дан отварања биоскопа, заслужним филмским редитељима: Желимир Жилник, Горан Марковић, Срђан Карановић, Емир Кустурица, Слободан Шијан, Ђорђе Кадиевић, Рајко Грлић, Лордан Зафрановић, Дарко Бајић додељена су почасна седишта у сали биоскопа и одржано је прво издање *Међународног фестивала неслимљених филмова*, током којег су тројица аутора – Рајко Грлић, Горан Марковић и Срђан Карановић – представљали сценарије на којима су радили годинама, припремајући се за снимање које се, нажалост, није десило. У представљању неслимљених филмова учествовали су глумци који су на кастингу били одабрани да тумаче главне улоге (Горан Богдан, Ивана Рошчић, Тихомир Станић...). Програм обележавања годишњице биоскопа подразумевао је и израду новог визуелног идентитета и поставку посвећену историјату биоскопа али и збирку личних прича колега, сарадника и филмских ствараоца који су чести посетиоци ДКЦ-а.

Ауторски и организациони тим програма 60 година ДКЦ-а Стефан Арсенијевић, Весна Даниловић, Зорана Ђаковић Миннити, Иван Аранђеловић, Даница Јововић Продановић, Бојана Алексијевић, Јасмина Петковић

Визуелни идентитет: Ненад Радојчић/Браћа буразери

60 ГОДИНА ДВОРАНЕ КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА БЕОГРАДА - ПРОГРАМ

Четвртак, 19. октобар

19.00 Отварање и свечаност доделе почасних места истакнутим редитељима

ФЕСТИВАЛ НЕСЛИМЉЕНОГ ФИЛМА

19.30 „ЧУДО У ПОСКОКОВОЈ ДРАГИ“

Гости: Рајко Грлић, редитељ и сценариста, Анте Томић, сценариста, Горан Богдан, глумац Ивана Рошчић, глумица

Модератор: Стефан Арсенијевић

Адаптација истоименог хит романа Анта Томића је по речима Рајка Грлића, најбољи сценарио који су Томић и он заједно написали.

21.30 Пратећи програм: УСТАВ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ (2016, 93'), режија: Рајко Грлић

Петак, 20. октобар

ФЕСТИВАЛ НЕСЛИМЉЕНОГ ФИЛМА

19.00 „ДОКТОР Д“

Гости: Горан Марковић, редитељ и сценариста, Тихомир Станић, глумац и продуцент Катарина Марковић, глумица

Модераторка: Маја Медић

21.00 Пратећи програм: ДЕЛИРИЈУМ ТРЕМЕНС (2019, 112'), режија: Горан Марковић

Субота, 21. октобар

ФЕСТИВАЛ НЕСНИМЉЕНОГ ФИЛМА

19.00 „ТРАМОНТАНА”

Гости: Срђан Карановић, редитељ и сценариста, Мајк Дауни (Mike Downey), продуцент

Делове сценарија чита: Милош Миловановић

Модератор: Стефан Арсенијевић

21.00 Пратећи програм: МИРИС ПОЉСКОГ ЦВЕЋА (1977, 106’), режија: Срђан Карановић

Недеља, 22. октобар

НОН-СТОП БИОСКОП

Инспирисани првим програмом НОН-СТОП БИОСКОП који је пре шест деценија у ДКЦ-у поставила Марија Маринчић Мајдак, поводом јубилеја био је организован филмски маратон по популарној цени улазнице од 200 динара.

Пре пројекција које почињу од 15/17/19/21/23 сата биће приказивани филмски журнали из октобра и новембра 1963. године љубазношћу Филмских новости.

...

Као круна године јубилеја, 12. децембра 2023. године Културном центру Београда додељена је награда за најбољи биоскопски програм Дворане културног центра Београда у оквиру мреже “Еуропа Синамас” чији смо члан од 2006. године. Награда је додељена у конкуренцији 1.250 европских биоскопа у 690 градова у 38 земаља чланица мреже.

Током 2023. са Амбасадом Аустралије у Београду организовали смо прве Дане аустралијског филма у Београду (27 – 30. јануар), а у сарадњи са амбасадом Румуније у Београду Недељу румунског филма (5 – 8. јун) уз гостовање филмских уметника из Румуније.

У фебруару смо са партнерима из мреже “Еуропа Синамас” из Амстердана (Холандија), Прага (Чешка) и Букурешта (Румунија) организовали прво издање Међународног фестивала “Измештајуће слике / Shifting Picture” фокусиран на приказивање филмова земаља организатора фестивала уз разговор аутора-редитеља са публиком.

Током децембра, сваке среде, у сарадњи са Удружењем документариста Србије организовали смо фестивал документарног филма “ДокЗима” током ког су приказивани српски документарни филмови уз разговор публике са редитељима.

Са вишегодишњим партнерима, Дворана Културног центра Београда и током 2023. била је коорганизатор и домаћин међународним фестивалима у Београду (Фест, Белдокс, Слободна зона, Фестивал ауторског филма) и коорганизатор националних филмских фестивала које реализује у сарадњи са амбасадама у Србији (Шпански метар – Фестивал савременог шпанског филма, са амбасадом Шпаније у Београду и Институтом “Сервантес”; Аустријски филмски фестивал са Аустријским културним форумом у Београду; Goethe Fest – Фестивал савременог немачког филма

са Гете институтом у Београду; и Фестивал иранског документарног филма филма, у сарадњи са Иранским културним центром и амбасадом Ирана у Београду).

Током пролећа у Филмској галерији Дворане културног центра Београда, у сарадњи са Филмским центром Србије, приређена је изложба плаката “Трагови једног времена – филмски плакати 1981-1990, а током јесени организована самостала изложба “60 година ДКЦ-а”.

Закључно са 15. децембром 2023. године за пројекције у ДКЦ-у је продато **25.924** улазница, што је за **32** посто више него у 2022. години (19.565).

РЕПЕРТОАР БИОСКОПА ЗА 2023. ГОДИНУ

Јануар

1 – 10. јануар - Ревииа нагледанијих филмова 2022. године

11. јануар - Филмски маратон Павла Левија (добитника награде “Небојша Поповић” за 2022.) и додела награде новом добитнику – Радослав Зеленовић

27 – 29. јануар Дани аустралијског филма

Током јануара Редован репертоар

Фебруар

13 – 15. фебруар - Фестивал “Измептајуће слике / Shifting Picture”, Фестивал сарадње нашег биоскопа са по једним биоскопом из Румуније, Чешке и Холандије, који су такође чланови мреже “Еуропа Cinemas”.

Током фебруара - Редован репертоар

25. феб – 5. март - 51. ФЕСТ

Март

До 5. Марта - 51. ФЕСТ

6 – 12. Март - ФЕСТ на бис

13 – 30. Март - Ексклузивне пројекције документарних филмова “Несврстани” и “Филмске гериле” Миле Турјалић уз свакодневне разговоре са ауторком у првој недељи приказивања филмова.

Током марта - Редован репертоар

Април

21 – 25. април - Аустријски филмски фестивал

Током априла - Редован репертоар

Мај

10 – 17. Мај - Међународни фестивал документарног филма Белдокс

24 – 30. Мај - Шпански метар – Фестивал савременог шпанског филма

Током маја - Редовни репертоар

Јун

5 – 8. Јун - Недеља румунског филма

Током јуна - Редован репертоар

Јул

Редован репертоар до 12. јула (после тог датума - летња пауза у раду биоскопа)

Август

23. август - Дан филмског кампа "Интеракција" – пројекција филмова насталих током документарног филмског кампа "Интеракција" у Србији

Током августа - Редован репертоар

Септембар

29. септембар – 1. октобар - Фестивал српске филмске фантастике

Током септембра - Редован репертоар

Октобар

12 – 15. Октобар - Goethe Fest – Недеља савременог немачког филма

19 – 22. октобар - Обележавање 60. година постојања и рада ДКЦ-а + Први међународни фестивал неснимљених филмова

Током октобра - Редован репертоар

Новембар

1 – 5. новембар - Слободна зона

6. новембар - Слободна зона на бис

Током новембра - Редован репертоар

26. новембар – 1. Децембар - Фестивал ауторског филма

Децембар

2 – 3. децембар - Фестивал ауторског филма на бис

7 – 10. Децембар - Фестивал иранског документарног филма

15 – 16. Децембар - Фестивал "Одрас страве"

Сваке среде у децембру – Фестивал "ДокЗима" – пројекције српских документарних филмова уз разговор редитеља са публиком

Током децембар - Редован репертоар

ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМ

Културни центар Београда нажалост нема едукатора/педагога који би учествовао у процесу планирања и реализације програма. Едукативни програм се у највећој мери реализује кроз програмску целину коју је покренула Ликовна галерија под називом Визуелна уметност и млади, јавна вођења, мастер класове у оквиру музичких фестивала и програме сарадње као што су Baby Artish и Радионице и предавања које воде Ана Недељковић и Никола Мајдак, које су током 2023. године реализовали у просотру Дворане Културног центра Београда.

Артеду анимација, радионице анимираног филма (4)

Ана Недељковић и Никола Мајдак

ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

Мирјана Стојадиновић (до октобра 2023.)

Љиљана Илић, уредница односа са јавношћу

Анђелка Томашевић, сарадница за друштвене мреже

Редакција за комуникације КЦБ-а, која подразумева односе са јавношћу, односе са медијима и уређивање друштвених мрежа, током 2023. године одржала је висок квалитет представљања програма јавности, пре свега путем сарадње са новинарима у електронским, штампаним, радио и телевизијским медијима, али и веома активним коришћењем сопствених информативних канала: друштвених мрежа, информативне листе за мејл и директних контаката са публиком, уз дневно ажурирање информација на интернет страници Културног центра Београда.

Уз веома активне и текуће програме у Музичкој, Филмској, Ликовној и Књижевно-трибинској редакцији, програмски акцент целе године био је на одржавању 60. година непрекинутог рада Дворане Културног центра Београда. У медијима се појавило више од 120 објава о четвородневном програму и о историјату биоскопа, данас најстаријег активног биоскопа у Београду. Међу овим објавама било је много интервјуа, а део припреманог садржаја обележавања годишњице – изјаве еминентних чланова публике о свом искуству ДКЦ – циљано је био припреман да буде објављен путем друштвених мрежа, што је такође значајно утицало на медијску климу. Поред овога, 15. децембра је стигла веста да је ДКЦ добио награду *Europa Cinemas* за најбољи биоскопски програм у овој мрежи која броји готово 1200 биоскопа широм Европе. Број извештаја у медијима поводом овог догађаја достигао је цифру од 50, али је вест и даље медијски интересантна и покривање се наставља у различитим форматима.

Осим јубилеја 60. година Дворане Културног центра Београда, програми који су добили највећу видљивост у медијима јесу висококвалитетне програмске целине и ексклузивни програми: пре свега отварања месечних изложби, додела престижних годишњих награда Лазар Трифуновић и Небојша Поповић, музички фестивал *Дани оргуља* и јубиларно двадесето издање фестивала *Чембало, жива уметност*, као и сви филмски фестивали, попут Слободне зоне, Фестивала ауторског филма, Белдокс, Гете Фест, посебно запажене промоције књиге Стефана Арсенијевића, као и репертоарске пројекције два документарна филма Миле Турајлић, као и други фестивали реализовани у сарадњи са иностраним културним центрима. Гостовање ликовног уметника Слободана Браце Димитријевића такође је напунило дворану ДКЦ и донело десетине најава, али и завидни број дугачких интервјуа у релевантним медијским кућама.

У децембру, у Галерији Артгет одржана је конференција за медије, најава 60. Октобарског салона, који се одржава од 20. октобра до 1. децембра 2024. године. Учесници конференције била су три међународна кустоска тима, која ће реализовати своје концепте током јубиларног Октобарског салона. Најава је покривена у свим важнијим медијима, а информација се пласира даље кроз интервјуе, гостовања и вести о даљим плановима и корацима у организацији манифестације и развоју кустоских идеја.

Како су се на телевизијским каналима напим програмским активностима претежно бавиле информативне и културне редакције, забележен је велики број прилога у Културном дневнику и специјализованим емисијама за културу на РТС-у, као и у Јутарњем програму, на телевизији Н1, док су активности КЦБ периодично пратиле још неке телевизије: Студио Б, као и друге кабловске телевизије као што су Браинз ТВ, чији је циљ популаризација образовања, науке, културе и уметности.

Када је реч о штампи и магазинима, програме и активности КЦБ-а су и у овој години најажурније и у континуитету пратили дневни листови Политика, Данас, Вечерње новости, Блиц (у форми најаве и проширених вести, извештаја, критичких анализа, осврта на изложбе, концерте, трибине и дискусије, као и интервјуе), као и недељник Недељник, НИН, Нови магазин. Следе месечници *Лепа и срећна*, *Борба*, *Сити магазин*. Посебно се издваја више од десет опширних интервјуа објављених у Културном додатку Политике о ликовном, музичком и филмском програму.

На интернет порталима објављено је стотине прилога у форми најаве и осврта на програме КЦБ, како на онима са разноврсним вестима из разних области, као што су *blic.rs*, *rts.rs*, *rtv.rs*, *Politika online*, *Danas.rs*, *novosti.rs*, *n1 portal*, *nova.rs*, *sputniknews.com*, *e-novine*, *Looker Weekly*, *24sata.rs*, *42magazin*, *xyx magazin*, *Nedeljnik*, *Telegraf*, *Media Sfera*, *Čupava Keleraba*, *Stil in Belgrade*, *DanuBeograda*, *originalmagazin*, *bbc.com*, *agencija Beta*, *Krstarica*, *Agencija Tanjug*, *agencija Fonet*, *Naslovi.net*, *TopVesti* тако и на порталима специјализованим за област културе и забаве, као што су *SeeCult.org*, *Urban bug*, *Before&After*, *Kaleidoskop*, *elle.rs*, *noizz.rs*, *atastars*, *headliner*.

Обављен је и велики број *Zoom* предавања и разговора у оквиру сваке од редакције КЦБ-а, као што је на пример платформа *Ка симбиозену*, предавања у оквиру едукативног програма.

На мејлинг-листи КЦБ, којом се чланови јавности, посебно стручне заједнице, информишу о догађајима које организује КЦБ или се раде у сарадњи са КЦБ, унапређена је обогаћивањем садржаја засебних листа о ликовним, музичким, филмским, књижевно-трибинским програмима, а посебно се инсистира на недељним најавама програма (КЦБ њузлетер). Комуникација са публиком је од посебног значаја за КЦБ, па је унапређен и визуелни оријентир унутар самог простора Центра, на чему ће се и даље радити, док ће се даље обогаћивати листа заинтересоване публике за мејлинг-листу.

Од јануара до децембра 2023. године забележено је **4.165** медијских објава (штампани **923**, електронски / ТВ и радио **186**, интернет **3.056**).

Друштвене мреже

Од 2023. године, Културни центар Београда успео је да издвоји средства да поред координатора за комуникације и односе са медијима ангажује и сарадника за друштвене мреже, чиме је појачан интензитет најаве догађаја, као и оглашавање деловања Београдског излога. Мреже које КЦБ актуализује свакодневно су Фејсбук, Инстаграм, Твитер (X), а Јутјуб ажурира по потреби.

Посећеност интернет-странице КЦБ повећана је на око 46.000 посета на месечном нивоу.

Инстаграм има стабилни успон пратилаца са око 20 нових на недељном нивоу.

Број пратилаца на Фејсбуку је око 19.000 на страници. Фејсбук представља стабилну платформу за информисање јавности са посебним акцентом на „догађаје“ (*events*), који су изузетно корисни и као извор информација за новинаре.

Твитер (X) има 3.389 пратилаца, док је Инстаграм профил достигао више од 15.600 пратилаца.

Јутјуб канал КЦБ активан је и он се користи за пренос посебно атрактивних живих програма, постављање документарних снимака концерата и разговора, као и избора прилога из медија.

Од друге половине 2023. године издвојен је и буџет за медијске кампање догађаја, па су из тог буџета подржане рекламе у водећим недељницима (Време, Нови магазин), медијским порталима (*SEECult.org*), као и плаћене (бустоване) објаве на друштвеним мрежама, пре свега Инстаграму, чиме се постиже изванредна видљивост (преко 30.000 прегледа појединачне објаве).

Плаћена видљивост објав на Фејсбуку и Инстаграму знатно би побољшали присутност објав на овим мрежама међу циљном групом, будући да је Инстаграм визуелна платформа која окупља велики део циљне групе КЦБ-а, у млађој публици, не толико окренутој традиционалним новинарским медијима. Ова тенденција треба да се настави и у будућности.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Књига *Календар* уметника Бојана Бема

Књига обима 256 страна у боји, објављена је ове године у издању КЦБ, уводни текст је написала Светлана Петровић, кустоскиња галерије, а дизајн урадила Исидора Николић.

Књига *Ivana Ivkovic facing Morocco* издата је у сарадњи издавачке куће *dsbooks* из Базела и Културног центра Београда. Књига је објављена у оквиру едиције *Facing* коиздавача, а покренута је с идејом и жељом да се кроз посебан серијал књига за читаоце (и гледаоце) представи, пренесе и у другачијим сазнајним перспективама отвори слика нашег света.

Каталози Ликовне галерије (6):

Омнибус Изолација – Ивана Ивковић, Снежана Скоко, Ивана Попов

Немања Николић

Станко Гагрчин

Милица Лукић, Мирослав Перковић

Владимир Перић

Критичари су изабрали 2024

Рад у поезији/поезија у раду (1)

У оквиру Светског дана поезије 2023.

Уредница: Јелена Ницовић

Каталог галерије АРТТЕТ (1):

Обједињена сезона уметничког директора Срђана Вељовића

Уредница: Јана Глигоријевић

Боље је у биоскопу – приче из биоскопа (1)

Музички програм: Брошуре (2):

22. међународни фестивал *Дани оргуља – Dies organorum*

19. међународни фестивал *Чембало, жива уметност – Ars vivendi clavicembalum*

БЕОГРАДСКИ ИЗЛОГ

Драгана Русалић, уредница дизајн програма БИ

Протеклу 2023. је обележио још један велики искорак у поређењу са уобичајеним активностима Београдског излога: након успешно поднетог предлога пројекта *Визуелно документовање и публикација дигиталне мапе фасадних рељефа на приватним објектима у Београду*, кроз Конкурс Министарства културе РС у 2022.г су добијена програмска средства за реализацију пројекта из области заштите и презентације културног наслеђаа чије је јавно представљање пред стручном и широм јавношћу било организовано у фебруару 2023. г у простору препуне АРТТЕТ галерије.

Предлог овог пројекта је произишао из дугогодишње успешне сарадње коју Београдски излог има са ауторима пројекта, арх Марином Докмановић и Предрагом Пантелићем.

Крајем 2023.године је Министарство културе РС расписало нови конкурс из области заштите културног наслеђа – Београдски излог је овог пута поднео предлог пројекта *Визуелно документовање и публикација дигиталне мапе фасадних рељефа на приватним објектима у Земуну*. Замишљено је да овај пројекат буде наставак и планирани завршетак претходно реализованог пројекта документовања фасадних рељефа у Београду којим се предвиђа допуна већ постојеће дигиталне базе која представља солидну основу за даља како стручна тако и лаичка истраживања јер су захваљујући овом пројекту сви подаци јавно доступни кроз сајт Културног центра Београда: <https://www.kcb.org.rs/vizuelno-dokumentovanje-i-publikacija-digitalne-mape-fasadnih-reljefa-na-privatnim-objektima-u-beogradu/>

Кроз градски пројекат *Београдска зима* су добијена средства којим смо током скоро целе 2023.године овај пројекат представили у простору излога Београдског излога кроз уметнички

обликоване одабране мотиве са фасада, тако да су били видљиви и доступни свим пролазницима на углу Кнез Михайлове и Трга Републике.

Такође, до јуна 2023 је у објекту на Цветном тргу реализован и други део пројекта *Визуелно документовање и публикација дигиталне мапе фасадних рељефа на приватним објектима у Београду* где су такође кроз уметнички презентоване фасадне мотиве који су били прилагођени овом специфичном простору пролазници тог дела Београда били у прилици да се упознају са дуго присутном, значајном, а често невидљивом културном баштином града.

Још један од изузетно успешних начина на који смо широј јавности презентовали пројекат је и кратак филм наменски направљен за приказивање на биоскопском платну – искористили смо погодност да у биоскопу Културног центра Београда пред сваку филмску пројекцију емитујемо филм о пројекту, што је директно резултирало да је око 5.000 биоскопских гледалаца било у могућности да се упозна са садржајем и резултатим до којих смо дошли радом на пројекту.

Поред поменутог пројекта који је био изазован у техничком и организационом погледу, током 2023.г смо наставили уобичајене активности које се између осталог огледају и кроз сарадњу са тзв „малим“ и аутентичним ауторским брендовима као што су *Two N Kids, DTZR, Little Souvenir Shop, Studio Maruška, QUOD, Terra, Kokodas, Starovlah.*, који за потребе Београдског излога дизајнирају и у ограниченим серијама производе сувенирски асортиман са инкорпорираним београдским мотивима. Овакав вид сарадње нам омогућава да кроз редукцију продукционих трошкова будемо присутни са атрактивним и оригиналним проиизводима који је уклапају и надопуњују са асортиманом из наше ауторске продукције.

У јуну – 22. и 23. јуна 2023. г је кроз сарадњу са перформанс уметницом Снежаном Голубовић у излогу Београдског излога који је окренут ка прометној Кнез Михайловој улици реализован интерактивни перформанс пројекат под називом „Волим те“. Ово је пројекат који смо реализовали у оквиру Трећег фестивала уметности и људских права, а кроз сарадњу са ДАХ Театром. Циљ овог фестивала и пројекта је био да подстакне и оснажи грађане да реагују против неправде, да преузму активну улогу у променама у својим заједницама, да повежу уметнике и браниоце људских права једне са другим и са широм заједницом.
<https://www.kcb.org.rs/2023/06/performans-i-love-you-snezana-golubovic/>

У 2023.г је реализована и сарадња са реномираним илустраторком Маријом Веселиновић која је током априла резултирала новом ауторском поливалентном колекцијом сувенира Београдског излога - *Здраво Граде, лепе су ти боје!*. Такође, током касног пролећа 2023. г је реализована још једна ауторска мини колекција *Пролеће Београда*, и то кроз сарадњу са дизајнерком Нином Станковић када је продуцирана мини серија женских и дечијих мајица, мини серија шоља, као и целокупан дрвени програм који се састоји од различитих употребних предмета. Реализација ових колекција подразумева афирмативан приступ промовисању оригиналних дизајнерских решења кроз ексклузивну сарадњу са појединачним илустраторима, дизајнерима и уметницима, док је на другој страни у фокусу сарадња са домаћим компанијама и малим производним погонима, посвећеним производњи мањих серија текстилних, дрвених и керамичких артикала.

Трећа колекција пригодних сувенирских предмета и меморабилеја коју смо реализовали у

периоду јун – октобар 2023 је тематски била посвећена прослави 60. годишњице Дворане Културног центра Београда који је проглашен и за биоскоп са најбољим биоскопским програмом у Европи. Кроз одабир мотива, затим продукцију и коначно реализацију смо произвели мајице, торбе, графитне оловке, беџеве..

На самом крају године, у децембру 2023. смо кроз пројекат *Београдска зима* и сарадњу са уметником Владимиром Перићем Талентом у простору излога Београдског излога представили рад *Музеј детињства* који је био део приче о Октобарском салону чији је учесник био и Талент. <https://www.kcb.org.rs/2023/12/novogodisnji-program-kulturnog-centra-beograda-muzej-detinjstva-vladimira-perica-u-beoizlogu/>

Коначно, током претходне 2023.г је дневно у просеку реализовано око 75 финансијских трансакција. Број потенцијалних купаца који уђу у продајни простор БИ је већи од броја ових реализованих трансакција у просеку за 9 до 10 пута.

Овај број представља важну основу за могуће даље унапређење и проширивање резултата Београдског излога.

ПРОГРАМ У ПРОСТОРУ НА ЦВЕТНОМ ТРГУ

Од 2020. године, КЦБ координира садржајем који се представља у тзв кућици на Цветном тргу. Овај простор, поред тога што се користи за додатне промоције дизајн материјала и издања, простор је и гостујућих перформативних догађаја или изложби малог формата.

Одломци Милоша Томића, 3. 10. 2023 - 14. 1. 2024.

Кустоскиња Марија Радош

- отварање изложбе, матине и разговор са Милошем Томићем и Маријом Радош, 3.10.2023.
- *Концертни одломци Милоша Томића*, концерт импровизација, 3.11.2023.
- *Добре навике*, вођење кроз одабране актуелне изложбе у граду, кроз изложбу у Павиљону водили: Милош Томић и Марија Радош (галерија Ремонт), 14.10.2023.
- Дечја радионица *Упрљај се сам*, одржана у галерији Артгет за децу од првог до четвртог разреда, водио: Милош Томић, 9.12.2023.

С обзиром на формат изложбе и конструкцију стакленог Павиљона, немогуће је установити конкретан број посетилаца. То је могуће установити само за отварање и четири пратећа програма, те збир људи броји преко три стотине, док изложбу током дана и ноћи може видети изузетан број људи који свакодневно пролази Цветним тргом. Циљ овакве поставке је и био да се анимирају различита публика која можда не би отишла у галеријске просторе стандардног типа, а да се сам Павиљон оживи и активира.

Извештај приредила: Зорана Ђаковић Миннити, помоћница директора за програм